

TILSYNSRAPPORT

Børnehaven Fyrtårnet

Børnehave
Herningvej 39, 9220
99823848 /99823848

Dato for tilsyn: 10-06-2021
Dato godkendt: 28-06-2021
Godkendt af: Mette Kristensen
Rapporten er dannet den: 11-09-2023

Område

Øst

Deltagere

Helle Ryom Birk Trimarco, pædagogisk leder
Anna, pædagog
Maja, Forældrerepræsentant
Jesper Bredahl, dagtilbudsleder
Mette Kristensen, tilsynsførende

Efterfølgende vil pædagogisk personale omtales som 'pp' og pædagogisk leder som 'pl'.

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatser tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes, at der arbejdes med den lov- og forvaltningsmæssige ramme for alle temaer. På baggrund af observation, dialog og institutionens pædagogiske læreplan efterlades tilsynet med indtryk af, at der arbejdes med at tage udgangspunkt i børneperspektivet ift. indhold i læringsmiljøerne - herunder børnenes medinddragelse som gennemgående faktor.

Institutionen/pædagogisk personale efterlader ud fra observationer og dialog særligt indtryk af, at der, uanset travlhed, arbejdes med et bevidst fokus på den nærværende relation til børnene, hvor den voksne altid er ansvarlig for relationen. Der gives mulighed for børneinitierede lege og aktiviteter i læringsmiljøet, og der arbejdes med relationsgrupper i mindre fællesskaber, hvor der lyses på det enkelte barns ressourcer, interesser og kompetencer. Der arbejdes systematisk med tidlig opsporing, og ud fra dialogen efterlades tilsynet med indtryk af, at der samarbejdes åbent og konstruktivt med tværfaglige samarbejdspartnere.

Det fremgår ud fra dialogen, at institutionen kva lederskifte (februar 2021) samt udskiftning i personalegruppen står overfor en proces ift. at skabe et fælles fagligt fundament - dette bl.a. omhandlende gennemgang af det fælles pædagogiske grundlag - herunder refleksion og justering af den pædagogiske læreplan.

Institutionen peger på følgende udviklingspunkter:

- Det fælles pædagogiske grundlag: Der skal arbejdes med at skabe ejerskab for alle i personalegruppen via fælles refleksioner omkring det fælles pædagogiske grundlag - herunder den pædagogiske læreplan.
- Sociale fællesskaber der rykker: De vil arbejde med at udvikle en systematik ift. at have fokus på, at alle børn har en god relation - herunder både en barn/barn og en barn/voksen relation. De vil evt. benytte relationscirklen som metode med særligt fokus på inddragelse af børneperspektivet.
- Sprog: De vil arbejde med at udvikle tematisk sprogarbejde som et fælles læringsmiljø i hele institutionen.
- Sundhed: De vil fremadrettet have fokus på at arbejde ud fra en fælles ramme i hele huset ift. temaer under sundhed - evt. med udgangspunkt i et årshjul.

Tilsynet peger på følgende udviklingspunkter:

- Pædagogiske læringsmiljøer: Tilsynet vurderer ud fra observationer med udgangspunkt i børneperspektivet, at der med fordel kan reflekteres yderligere over struktur, organisering og indhold i læringsmiljøet om morgenen - herunder overvejelser omkring, hvordan der skabes forudsigelige rammer for børnene.
- Den pædagogiske læreplan: Det anbefales, at der arbejdes videre med etablering af evalueringskulturen - herunder fokus på metode og systematik jf. Dagtilbudsloven §9.

-
- Tidlig opsporing: Der kan med fordel løbende reflekteres over sammenhængen mellem arbejdet med Opsporingsmodellen og de pædagogiske læringsmiljøer - herunder refleksion omkring, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner. Dette skal ses i lyset af, at Opsporingsmodellen stadig er en forholdsvis ny metode, samt at der har været udskiftning i personalegruppen.
 - Sundhed: Der med fordel reflekteres yderligere over det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø både ude og inde - herunder med fortsat inddragelse af børnenes stemme jf. Dagtilbudslovens § 8, stk. 7.

Dialogspørgsmål

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

PI fortæller følgende:

Alle i personalegruppen har fået udleveret tilsynsmaterialet og brugte forberedelsestid på at læse det. Efterfølgende havde de det på personalemøde, hvor de i fællesskab arbejdede med at reflektere over alle temaer i konceptet. Endvidere har pædagog, som deltager i tilsyn, samt pædagogisk leder sammen gennemgået og forberedt sig ift. materialet. Deltagende forældrebestyrelsesmedlem og pædagogisk leder har sammen gennemgået konceptet, og i den forbindelse er resten af forældrebestyrelsesmedlemmerne også blevet inviteret til at deltage i gennemgang, dog uden tilslutning.

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

Centralt for børns sprogtilgængeligheder er, at:

Læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene. Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

2.1 - **Processer**

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

Tilsynet ankommer ca. kl. 8.10. Der observeres indenfor i børnehaven. Tilsynet starter observationerne i al-rummet og går efterfølgende rundt på stuerne og afslutter igen i al-rummet ca. kl.9.00. Der afleveres børn i garderoberne i den tid, tilsynet er tilstede.

Det observeres, at pp:

- taler i rolige toner til børnene
- inspirerer børnene i legen ved at foreslå tiltag. Frø-hop leg på en stue: 'prøv at se her, vi kan skrive MÅL her på papiret, så er det her, de skal lande'
- skiftevis spørger, lytter og taler med børnene under tegneaktivitet i al-rum
- sætter ord på i afleveringssituationen for børn, der har lidt svært ved at sige farvel: 'det blev lige lidt svært, det er ok'.

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

- A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:
 børnenes sproglige udvikling
 interaktioner børnene imellem?
- B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

Der observeres følgende:

- billeder af indhold i skuffer i alrum
- ABC legetæppe med forskellige farver
- tal med mængdeangivelse
- bøger tilgængelige på boghylde
- billeder med ansigtsudtryk/forskellige følelser
- børnenes navne på bordene/deres pladser
- alfabetet klistret på gulvet i gangen med tilhørende billeder, og vokaler er farvet røde

2.3 - Børneperspektiv

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

- A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?
B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

Det observeres, at pp er tilgængelige for børnene. De møder børnene med rolige stemmer og roligt kropssprog.

I alrummet sidder en pp og tegner med ca. 5 børn. Det observeres at pp lytter til børnenes fortællinger om, hvad de tegner og stiller uddybende spørgsmål og de griner sammen. På en af stuerne følger pp børnenes initiativ ift. gerne at ville læse en bog, som et af børnene har med hjemmefra: 'det kan jeg godt forstå, du gerne vil vise dine venner, den ser også spændende ud den bog'.

På et tidspunkt peger et barn på en ballon, der hænger i loftet i alrummet. Pp siger: ja, det er en ballon, en gul ballon'

Et andet barn leger med ballonerne i loftet ved at løbe frem og tilbage. Pp går hen til barnet og siger: 'skal vi ikke tage ballonerne med ned i 'Skibet', så kan lege med dem der'.

Et barn er lidt ked af det, står i al-rummet lidt afventende. Pp siger: 'det er lige lidt svært idag, hva' x, kom du med her' og tager barnet i hånden.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

Det observeres, at der er 1 pp til at tage imod børn i hver garderobe. Der sidder 1 pp i al-rummet og tegner ved et bord sammen med 5 børn, og der sidder 3 børn i sofaen i al-rummet. På en af stuerne er 1 pp i gang med kreative aktiviteter sammen med ca. 4 børn, mens 5 børn leger omkring på resten af stuen.

Det observeres, at der sidder en sprogpædagog på en anden stue med et to-sproget barn og spiller et spil. En vikar møder ind under tilsynets observationer, går lidt rundt og er opsøgende på børneinitierede lege.

Det observeres, at de to pp, som tager i mod børn i garderoben går lidt frem og tilbage mellem stuer og alrum med børn i hånden. Det observeres, at de to pp som sidder hhv. i al-rum med tegneaktivitet samt på den ene stue med kreativ aktivitet lader sig afbryde flere gange, når børnene har behov for det eller andre pp beder om hjælp til noget. Der kommer flere og flere børn, og på et tidspunkt går et pp ud på legepladsen og siger inden til et andet pp: 'jeg går ud i 10 minutter, hvis nogle af børnene skulle have brug for at komme ud'.

Tilsynet efterlades med indtryk af, at der er mange børn, der har behov for en voksen denne morgen, samt at der generelt bliver mere fysisk uro i takt med, at der møder flere børn ind.

Adspurgt til overvejelser omkring struktur og organisering samt indhold i læringsmiljøet om morgenen:

Pp fortæller, at de åbner al-rum og en stue op hver morgen. De laver stationer, hvor børnene kan se, hvad de kan gå i gang med. De åbner flere stuer, som der møder personale ind til. Kl. 9.00 har de morgensamling, hvor de går på hver af de 3 stuer og gennemgår dagens forløb med inddragelse af børnene.

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogiske Læringsmiljøer

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet tages udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børns læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

3.1 - Pædagogiske Læringsmiljøer

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- ◦ Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A. B. C. :

Overordnet har de en fast ramme for læringsmiljøet i dagligdagen, men børnenes medbestemmelse er gennemgående. De arbejder med en struktur tavle på hver stue, hvor de nogle dage spørger børnene, hvad de har lyst til at lave og andre gange går pp foran med en fast ramme. De ændrer rammen, hvis de ser behov for noget andet end det, der var planlagt.

Børnene medinddrages så vidt muligt i alle processer i løbet af en dag, og der arbejdes med at 'børn hjælper børn' som en del af et læringssyn. Børnene vises tillid og får ansvarsopgaver. Der arbejdes med at sætte billeder af børnene på en tavle med piktogrammer, så de kan se, hvad de skal lave den pågældende dag. En del af deres barnesyn er at arbejde med differentierende tilgange for det enkelte barn ift., hvad de har brug for - dette kan eksempelvis komme til udtryk i en afleveringssituation.

Læringsmiljøer der omfatter planlagte aktiviteter:

Der er bl.a. arbejdet med tema omkring vilde dyr, hvor der har været fokus på vilde dyr i den danske natur. De har haft plakater hængende med disse, talt med børnene om, hvor de lever mm, samt været på tur for at gå på jagt efter de pågældende dyr.

En anden måde at arbejde med planlagte aktiviteter på, er at de hver mandag har dialogisk læsning, hvor de bl.a. har haft fokus på eventyr. De har læst eventyret flere gange, har lavet teater ud fra eventyret mm.

Der arbejdes med at tage læringsmiljøer indenfor med ud på legepladsen.

De har reflekteret over, hvad struktur og forudsigelighed betyder ift.

læringsmiljøet på legepladsen, herunder har de læst teori omkring emnet.

Læringsmiljøer der omfatter rutinesituationer:

Der arbejdes med et overordnet fokus for alle grupper, som er relationer barn/barn, barn/voksen imellem. Sommetider 'låner' de venner fra en af de andre stuer, hvis det giver mening for børnene i deres legerelationer. De er altid åbne overfor at lave små relationsgrupper uafhængig af, hvilken stue barnet hører til.

Læringsmiljøer der omfatter børneinitieret leg:

Der gives et eksempel med en gruppe børn, som har været meget optaget af leg med biler. Ind imellem førte denne leg til uhensigtsmæssig adfærd, og i denne forbindelse støtter pp op om børnenes leg ved at sætte ord på deres handlinger og guider dem på den måde igennem, så legen kan fortsætte på en hensigtsmæssig måde. Pp giver slip, når børnene viser, at de selv kan lege.

Pp udtrykker, at de i den forholdsvis nye struktur/organisering med 3 (kontra tidligere 4 grupper) har mulighed for at dele børnene mere op efter alder og udvikling, og på den måde oplever de, at de kan møde børnene mest hensigtsmæssigt. Der er altid fokus på den nære relation, uanset hvor travlt de har. Den voksne er altid ansvarlig for relationen. Pp er bevidste om, at tage sig tid til samtalen med børnene. Under samlinger gives der eksempelvis plads til, at alle børn får lov at fortælle noget.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at måden at arbejde med struktur på i børnehaven inspirerer ift., hvad man som forælder kan tage med hjem. Det fungerer for børnene med forudsigelighed, og eksempelvis dét at lære at vente på tur virker for børnene.

3.2 - Pædagogisk læreplan §8 og §9

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A.

Pl udtrykker, at kendetegnende for den nuværende pædagogiske læreplan er, at den pt. ikke er samskabt set i lyset af, at der dels har været et lederskifte samt udskiftning i personalegruppen. De har derfor fået nye øjne på hele læringsmiljøet og indholdet i læreplanen. De starter derfor fra 1/8-2021 forfra med at tale om det pædagogiske grundlag og den pædagogiske læreplan generelt. De tænker den pædagogiske læreplan som et dynamisk dokument. De oplever, at den nye måde at organisere sig på med ny struktur på stuerne giver plads til at rumme mange af læreplanstemaerne. De vil fremadrettet lave læringsmiljøer, der går på tværs af huset, hvor de vil evaluere på, hvordan der arbejdes ud fra de forskellige læreplantemaer. Coronasituationen har sat tingene lidt på spidsen ift. sårbarhed i personalegruppen, både før, under og efter.

B.

Børnene får bl.a. billedokumentation med hjem, hvor der eksempelvis laves collager med aktiviteter på stuen, og børnene er med til at lave disse. De inddrager børnene, eksempelvis kan de printe direkte fra stuen, så de ikke skal gå fra børnene.

Herudover bruges piktogrammer med dagsskema som en del af dokumentation ift. børneperspektivet. Under normale omstændigheder (uden corona) inviteres forældrene ind i institutionen, men pt. arbejdes med at hænge dokumentation ud mod vinduet, så børnene kan vise og fortælle forældrene om, hvad de har lavet.

De bruger aktionslæringsmodellen ift., hvilke tegn de ser på, at de styrker det børnene er optaget af. De prøver forskellige ting og metoder af i læringsmiljøet, går tilbage og evaluerer og prøver af igen. De evaluerer og justerer processer undervejs. De laver relationscirkler voksen/barn på stuemøder og evaluerer ud fra dette, hvad der evt. er brug for at arbejde med ift. relation til børnene. PI udtrykker, at hun går med overvejelser omkring at systematisere arbejdet med relationscirklen, så børnenes perspektiv også inddrages ift., hvem de oplever som værende en tæt relation - både ift. andre børn samt pædagogisk personale. Dette skal være med til, at pp kan arbejde med, at alle børn har en tæt relation. Herudover benytter de ICDP med video som en fast del af deres dokumentation og evaluering.

C.

PI udtrykker, at de er i proces med at udvikle evaluerings-kulturen. Hun gerne vil bruge Redskab til selvevaluering, materialet fra emu.dk. Deres overordnede udgangspunkt for læringssynet er altid at lade barnet prøve selv. De vil eksempelvis lave videooptagelser i garderoben, for at evaluere og reflektere over, om dét pp gør, stemmer overens med dette. De har gode erfaringer med at bruge video optagelser som udgangspunkt for at evaluere ud fra de 4 kasser i Anders Skrivners læringsmiljømodel. Flere fra personale gruppen har ICDP 1 kursus og én har ICDP 2, og derfor vil det fortsat være et fast udgangspunkt at sparre med hinanden ud fra.

Vurdering: Delvis opfyldelse

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende:

Det fælles pædagogiske grundlag: der skal arbejdes med at skabe ejerskab for alle i personalegruppen via fælles refleksioner omkring det fælles pædagogiske grundlag

Tilsynet peger på følgende: Det anbefales, at der arbejdes videre med udvikling af evalueringskulturen - herunder en systematik ift. metoder.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

4 - Tidlig Opsporing

I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig

opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.

4.1 - A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A.

De inddrager den tidlige opsporing allerede ved opstartssamtalen, når barnet skal starte. De går i dialog med forældrene ift. at skabe den bedst mulige start for barnet. Der indbydes til opfølgningssamtale efter ca. 3 måneder, hvor sprogvurdering og trivselsevaluering genennemgås. Den daglige dialog er den vigtigste dialog, og der er fokus på hele tiden at få skabt en god relation til forældrene gennem åbenhed og ærlighed. Pp bruger pl meget, når der er svære ting, der skal drøftes med forældrene. Her er det typisk pl, der overleverer dét, der kan være sårbart for forældrene, dette for at pp kan bevare den gode relation i dagligdagen.

Til dialogmøder bliver barnet beskrevet i sin helhed, og på den måde kommer deres barnesyn igen til udtryk ved at barnet skal ses hele vejen rundt.

Ift. inddragelse af børneperspektiv i forbindelse med trivselsevalueringer taler pp med børnene om, hvordan de har det, og bruger i den forbindelse ansigter med følelser på til at understøtte barnets følelse.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at hun oplever dialogmødet som en rigtig god model, fordi man som forælder kan se, at der tages noter, ens egne ord kommer på tavlen, og der kommer handling på med det samme. Det fungerer godt at pp som kender barnet bedst er med, samt at pp er med som den guidende og den fascilerende. Man oplever som forælder at blive taget seriøst.

B.

Pp på den enkelte stue laver først egen trivselsevaluering, og herefter laver pp på samme stue en fælles, og herefter sendes den til forældrene. De kigger ud fra evalueringerne på, hvordan de kan justere noget i læringsmiljøet, og der evalueres fast på stuemøder hver 4 uge. De bruger hinanden til sparring i det uformelle rum på legepladsen og til pauser.

C.

Der pågår samarbejde med flexpædagoger og andre samarbejdspartnere. De ting, som erfares af disse nedfælde og gives videre til pp på stuen og igen til hele huset. De arbejder med en struktur i en mappe, hvor der for hvert barn står, hvad der skal udarbejdes omkring barnet igennem hele børnehavetiden. Pl udtrykker, at det er dejligt at det bureaukratiske omkring samarbejdspartnere er

væk, da de oplever nemmere tilgængelighed og hurtigere handling. De handler ift. tidlig opsporing uagtet hvornår trivselsevalueringerne skal udarbejdes. De har pt. en flexpædagog-indsats på en af stuerne, og har brugt viden fra denne samarbejdspartner omkring den mentaliserende tilgang i hele huset.

Forældrerepræsentanten udtrykker, at hun nu, fremfor tidligere ser, at der generelt i institutionen arbejdes mere med at være nysgerrige på egen praksis.

PI tilføjer i denne forbindelse, at det er vigtigt, at man som pp ikke kommer til at tro og synes, at man besidder sandheden af respekt for kolleger, forældre, børn og samarbejdspartnere.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynet peger på følgende:

Der kan med fordel løbende reflekteres over sammenhængen mellem arbejdet med Opsporingsmodellen og de pædagogiske læringsmiljøer - herunder refleksion omkring, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner. Dette skal ses i lyset af, at Opsporingsmodellen stadig er en forholdsvis ny metode samt at der har været udskiftning i personalegruppen.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

5 - Sociale fællesskaber der rykker

Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.

- 5.1 - A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?
- B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?
- C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A.

Der arbejdes med relationsgrupper, som dannes på børnenes initiativ eller via pp's vurdering. De ældste børn får ansvar ift. at hjælpe de yngste som en del af et kulturmønstre. Den voksne sætter ofte en leg i gang, hvis der er et barn, der ikke er med i en leg og giver barnet en rolle, hvor barnet kan øve sig i at invitere andre børn ind. Pp tager ansvaret, hvis et barn har svært ved at komme med i en leg. Pp er på sidelinien og italesætter det enkelte barns ressourcer og bliver ved at gå foran, indtil barnet kan selv. Pp 'låner' børn af hinanden i huset, hvis relationer på tværs giver mening.

Pp bruger sprogligt stærke børn som rollemodeller for børn, måske ikke har så meget dansk sprog. De spørger børnene, hvem de gerne vil lege med.

Ved skolestartere holder de eksempelvis et møde, hvor børnene får mulighed for at fortælle om, hvad de er optaget af ift. skolestart, om de er nervøse, glæder sig mm. Hvis et barn er lidt udenfor fællesskabet inddrages forældrene, og pp opfordrer og vejleder ift. hensigtsmæssige legerelationer.

Covid 19 gruppeopdelinger har gjort, at pp er blevet endnu mere opmærksomme på, hvilke relationer der har betydning for det enkelte barn. De justerede eksempelvis grupperne, så to børn kunne være sammen i dagligdagen. Opdelingen af grupperne har givet tryghed og forudsigelighed for børnene.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at hun oplever, at institutionen tager ansvar ift. eksempelvis ift. afholdelse af fødselsdag i hjemmet, hvor de som institution tager ansvar for fællesskabet og laver retningslinier omkring, hvordan man inviterer hensigtsmæssigt. Dette (+ coronasituationen) har bl.a. også ført til, at fødselsdage der holdes i børnehaven indeholder, at børnehaven bager bollekagedyr, så det er ens for alle og der ikke er forskel.

PI udtrykker, at der er fokus på at skabe den rette støtte til barnet i samarbejde med tværfaglige samarbejdspartnere, for at barnet får mulighed for at være med i fællesskabet. Pp observerer og justerer herudfra, hvad der skal til i praksis, for at det enkelte barn kan være med i fællesskabet. Der gives et eksempel med et barn, som kva den nye struktur fra 4 til 3 grupper, blev utryg ved at skulle spise i et andet rum. Pp justerede sig gradvist til barnet ved at lade barnet spise ved et lille bord og gradvist fra dag til dag fysisk flytte bordet ned til den nye gruppe. Dette havde den ønskede virkning, at barnet i eget tempo blev tryk.

B.

Pp har samtaler med barnet omkring, hvad der er på spil for barnet. Pp italesætter, hvad der sker i relationer.

C.

Pp samarbejder med forældrene gennem daglige snakke og opfordrer bl.a. til legeaftaler. Under normale omstændigheder (uden corona) inviteres forældrene som tidligere nævnt ind i institutionen, men pt. arbejdes med at hænge dokumentation ud mod vinduet, så børnene kan vise og fortælle forældrene om, hvad de har lavet sammen med deres venner. Og ligeledes som tidligere nævnt for hvert barn billedcollager med hjem, som de kan samtale med forældrene om.

5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende: De vil arbejde med at udvikle en systematik ift. at have fokus på, at alle børn har en god relation - herunder både en barn/barn og en barn/voksen relation. De vil evt. benytte relationscirklen som metode med særligt fokus på inddragelse af børneperspektivet.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

6 - Sprog

I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.

- 6.1 - A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?
B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Besvarelse

Adspurgt til udarbejdelse af sprogvurderinger på alle 3,2 årige samt udarbejdelse af handleplaner og opfølgning heraf:

Pl fortæller, at der der arbejdes med alle 3 dele

Pp og pl fortæller, at der arbejdes med sprog og sprogstimulerende læringsmiljøer på følgende måde:

A. + B.:

Pp samtaler som udgangspunkt med børnene om alt. De udvider børnenes sprog ved at spørge yderligere ind og 'putte på'. Der arbejdes med rim og remser og der snakkes vrøvlesnak for at lege med ordene. De er bevidste om at være tydelige i deres sprog. De afbryder ikke og tager sig god tid til at lytte. De guider børnene ift. at bruge andre ord for bandeord, de har eksempelvis værkstedet, hvor det er tilladt at bande, hvis man eksempelvis hamrer sig over fingeren. De benævner egne og børnenes initiativer for at skabe forudsigelighed. Der arbejdes med ugentlige sangdage og samlingskasser og der spilles spil og leges lege, som er med til at udvikle børnenes sprog.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at 'husets melodi'/toner er blevet anderledes, der er en god opmærksomhed på, at pp taler ordenligt til børnene. Pl tilføjer, at hvis pp råber, er det som regel for at stoppe 'en ulykke', og pp er bevidste om efterfølgende altid at sige undskyld og forklare barnet, hvorfor det var nødvendigt at råbe - på den måde er pp gode sproglige rollemodeller.

- 6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende: De vil arbejde med at udvikle tematisk sprogarbejde som et fælles læringsmiljø i hele institutionen.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

7 - Sundhed

I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.

7.1 - A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?

B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?

C). Hvordan arbejder I med børns læring før- under og efter måltider?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A.

Overvejelser ift. det fysiske børnemiljø:

De har overordnet fokus på madkulturen som en del af det fysiske miljø, hvor der eksempelvis tales om maden under spisningen. Der er fokus på motorik - herunder at lave aktiviteter, der henleder til samtaler med børnene om, hvad der gør kroppen glad. Børnene lærer egen krop at kende gennem fysisk aktivitet, både ude og inde.

Overvejelser ift. det psykiske børnemiljø:

Pp kigger på sig selv og reflekterer over egen adfærd. Børnene skal mødes med kram og imødekommenhed. De strukturelle ting i hverdagen har betydning for det psykiske velvære, forstået på den måde, at når der er en forudsigelig struktur, skal børnene ikke bruge energi på, hvad der skal ske.

Overvejelser ift. det æstetiske børnemiljø:

Pp bruger væggene til at indrette forskellige læringsmiljøer, der er forudsigelige for børnene. I forbindelse med at gå fra 4 til 3 grupper, er der et helt rum fri. Vedrørende indretning/tema for dette rum vil de inddrage børnene ift., hvad de har lyst til at bruge det til. Pp's umiddelbare overvejelser er, at rummet ikke skal indrettes for stationært, så de hele tiden har mulighed for at indrette det efter børnenes interesser.

De har endvidere overvejelser om kontinuerligt at have fokus på oprydning i hele børnehaven, så der er rart og overskueligt for børnene. Pp lærer bl.a. også børnene at behandle tingene ordenligt og smider ødelagte ting ud.

Forældrerepræsentanten udtrykker i denne forbindelse, at pp inddrager forældre ift. at hjælpe deres barn med at holde orden i garderoben som en del af fællesskabet. Hun udtrykker, at hun oplever, at der ift. oprydning/rengøring i

garderober/toiletter kan være lidt forskel på de to ender i børnehaven.

B.

Der arbejdes med inddragelse af børnenes vurdering bl.a. via samtaler med dem. Der nævnes som eksempel herpå, at børnene på en stue blev spurgt, hvordan de kunne tænke sig at indrette samlingsrummet, hvilket endte ud med, at børnene var med til at tegne og male balloner på væggen samt at de var med til at tegne køkken på væggen.

Pp har en opmærksomhed på at observere på de børn, der ikke selv kan sætte ord på for at gå på opdagelse i deres vurdering af børnemiljøet - dette ved at observere deres kropssprog og det nonverbale sprog.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at der er en god holdning i institutionen ift., at alle børn har brug for mad gennem dagen. Hvis børnene eksempelvis ikke bryder sig om den mad, der tilbydes i frokostordningen, får de tilbud om at få en rugbrødsmad. Det italesættes ikke videre af den voksne, at den enkelte ikke kan lide maden, og det giver barnet ro til at kunne spise. Herudover oplever hun det positivt, at børnene tilbydes søvn, hvilket viser, at pp justerer sig til barnet og dets behov.

C.

Pp og pl fortæller følgende om overvejelser ift. læring før, under og efter måltider:

Det handler ligeså meget om "ikke mad". Herunder taler de med børnene om, hvad/om man spiser med fingrene, om man skal man spise med kniv og gaffel. Der er fokus på normen omkring at spise sammen. Forældrene inddrages ift. at finde ud af, hvilke normer og kulturer, der er i hjemmet. Måltidet er som alt andet en øvebane for barnet og pp afstemmer løbende med barn og forældre, hvad der skal øves. Der praktiseres gumletid, som handler om at få ro til at spise og få ro på kroppen. Efter gumletid åbnes der op for snak omkring bordet. Efter måltidet lærer børnene, at man rydder op efter sig selv. Måltidet skal være hyggeligt, og derfor er der ingen tvang.

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Institutionen peger på følgende: De vil fremadrettet have fokus på at arbejde ud fra en fælles ramme i hele huset ift. temaer under sundhed - evt. med udgangspunkt i et årshjul.

Vurdering: Omfattende opfyldelse

8 - Overgange

I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området.

Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

8.1 - A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?

B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?

C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Besvarelse

Pp og pl fortæller, at der arbejdes på følgende måde:

A.

Overgang fra tidligere pasning til børnehave:

Når børnene skal starte, sendes en invitation til dagpleje og vuggestuer om besøg i børnehaven. Når børnene kommer med dagplejer eller pædagog fra vuggestuen, bliver de præsenteret for den stue, de skal gå på. Der samarbejdes med forældrene ved at søge viden om, hvad der virker godt for barnet ift. eksempelvis trøst. Der er en opstartssamtale inden barnet starter samt en opfølgningssamtale efter 3 måneder, hvor sprogvurdering og evt. trivselsevaluering gennemgås.

Pl udtrykker, at opsporingsmodellen er et godt redskab ift., hvilken overgang barnet har brug for. Pl stiller sig nysgerrig på tidligere tilbuds viden om barnets trivsel og udvikling, hvis særlige opmærksomheder omkring barnet ikke er overleveret til børnehaven - dette ved at tage kontakt til teamleder i dagplejen eller pædagogisk leder i vuggestuer.

Forældrerepræsentanten udtrykker her, at det også kan være nødvendigt og vigtigt med overleveringssamtale fra børnehaven til børnehaven.

B.

Tegn på sammenhæng i overgang til børnehaven:

Børnene får rum til at lande de første 3 måneder. De kan se tegn fra børnene ved at der begynder at komme mere sprog og de melder sig mere på banen. De udtrykker efterhånden, at de véd, hvad de vil, og åbner på den måde mere op for, hvem de er.

Tegn på sammenhæng i overgang skole:

Børnene viser tegn ved, at de gerne vil snakke om skolen og fortælle om skolen. De udtrykker også den sidste tid, at de vil savne pp. Pp kigger tidligt på efteråret efter, om børnene virker klar til skole, om de udviser glæde og forventning omkring det.

C.

Overgang fra børnehaven til skole:

Det sidste halve år går børnene i skolegruppe. Pp kigger pt. på fordele og ulemper ift. erfaringer med gruppeopdelinger i coronaperioden.

Det prioriteres så vidt muligt også at besøge skoler uden for distriktet, så det enkelte barn får en oplevelse af en god overgang. Børnehaven har et godt og tæt samarbejde med skolen, de må bl.a. gerne bruge skolens faciliteter, så de flytter ind imellem aktiviteter såsom gymnastik op i gym.salen på skolen.

Der arbejdes særligt det sidste år med at forberede børnene på at vente på tur og lære, at der er andre, der også skal have taletid end én selv. Der afholdes overleverings samtaler og laves overgangsbeskrivelser. På italesætter for børn og forældre, hvorfor det er vigtigt at øve bestemte ting. Det er vigtigt at have respekt for barnet ift., at skolen måske er en uoverskuelig størrelse.

8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Vurdering: Omfattende opfyldelse

